

Succesfactoren dementie-vriendelijke initiatieven: Mentality

ZonMw Memorabel project

Marjolein Thijssen MscOT, PhD student
Prof. Dr Ria van de Sanden-Nijhuis e.m. (promotor)
Prof. dr. Maud Graff (projectleider, promotor)
Dr. Ramon Daniels (co-project leider, co-promotor)
Dr. Wietske Kuijer (co-promotor)
Dr. Monique Lexis (onderzoeker)
Dr. Neil Chadborn (onderzoeker)

Dementie-vriendelijkheid; waarom?

Vanuit welk gezichtspunt herken je de noodzaak?

- Perspectief: ziekte-gezondheid
- Perspectief: burgerschap

Focus Mentality

Relatie en onderscheid tussen dementie-vriendelijke initiatieven en dementie-vriendelijke gemeenschappen

---

Doelstelling Mentality

**Welke dementie-vriendelijke initiatieven werken, voor wie, in welke omstandigheden en waarom.
(Pawson, et al; 2005)**

Onderzoeksmethodologie: realist approach

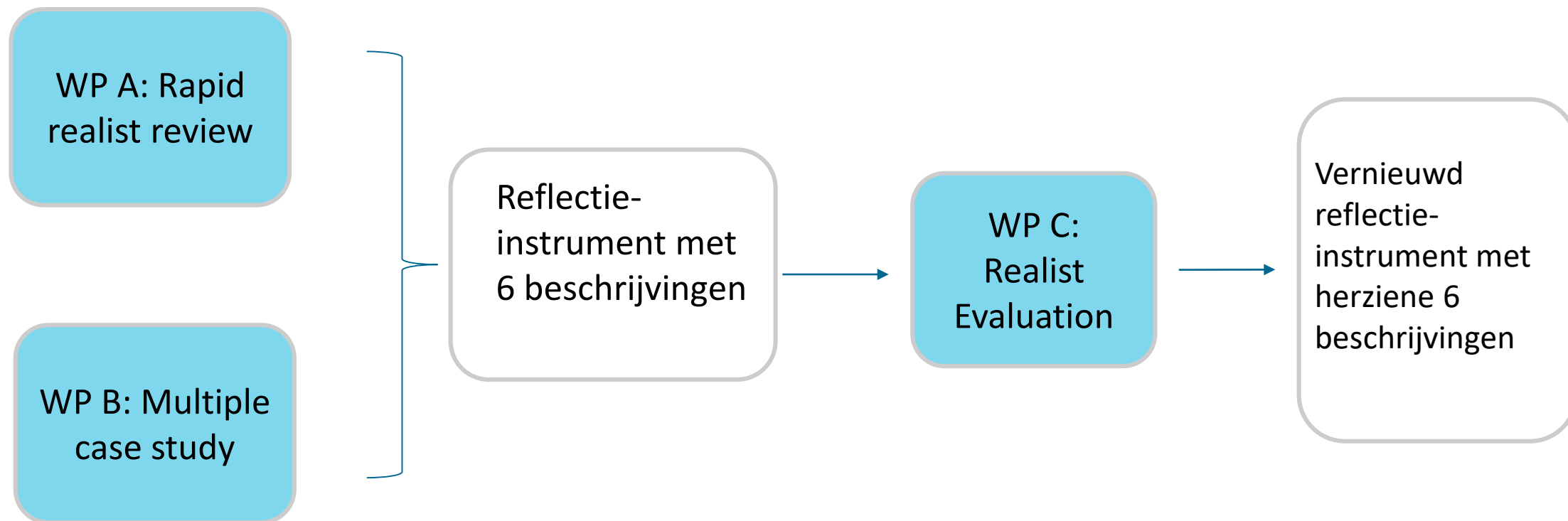
Bron afbeelding: <http://monkeydo.thezo0000.com/onderdeel/inspire-2/attachment/succes-ijsberg/>

Dementie-vriendelijkheid; wat is het volgens jullie?

- Go to **www.menti.com** and use the code **81 06 37 2**

Workpackages in the project

A: Dementievriendelijke initiatieven uit de literatuur

B: voorbeeld gemeenten: ontwikkeling dementievriendelijke initiatieven

- Roermond
  - Boxtel
  - Heerenveen
  - Haarlemmermeer
  - (Sheffield)
- Werken aan draagvlak voor een dementie-vriendelijke gemeenschap en publieke opinie
  - Werken aan de ontwikkeling en verduurzaming van dementie-vriendelijke initiatieven
  - Werken aan deelname van wijkbewoners, personen met dementie en mantelzorgers aan dementie-vriendelijke initiatieven

---

Uitkomsten

- Dementie-vriendelijkheid volgens mensen met dementie
- Dementie-vriendelijkheid volgens professionals en vrijwilligers

Wat is dementievriendelijkheid?

Wat is dementievriendelijkheid?

rekening-houden
normaal
lang mogelijk
helpen leven zo
gewoon
bijstaan

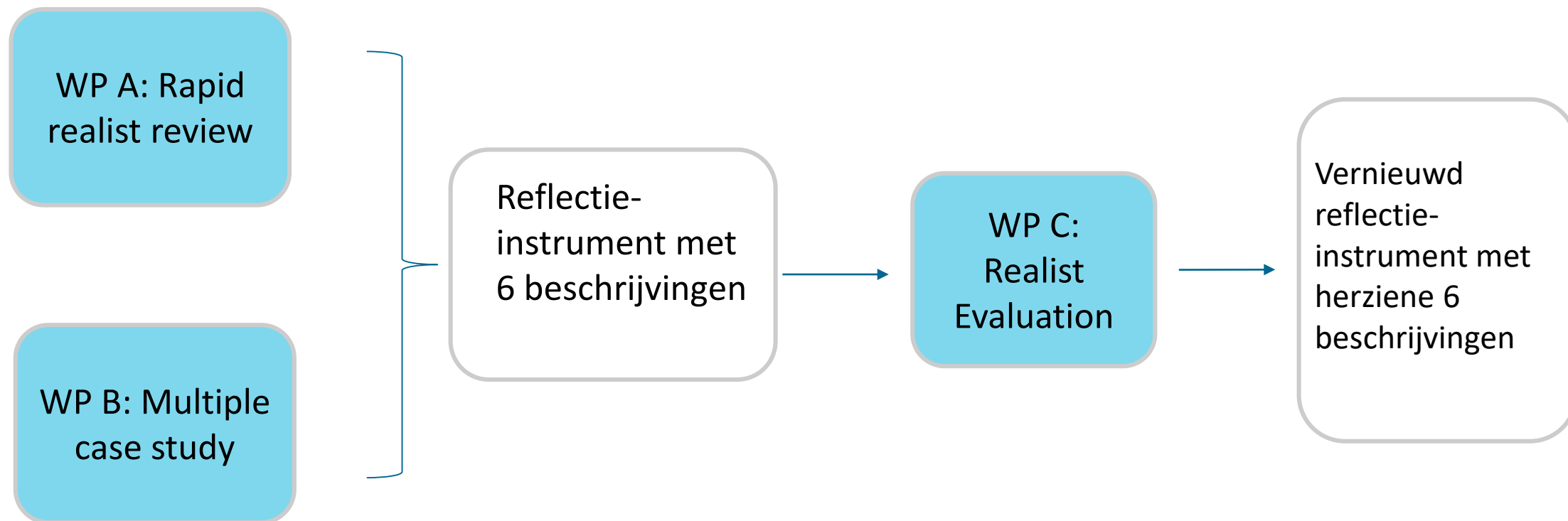
inclusive
doorbreken
fysieke bezig kwetsbaarheid
samenleving bewegingsvrijheid
niet-buitensluiten
hoort plaats-in-gemeenschap stimulansen
omgeving-als-prothese onderdeel mee buiten
goed erbij leuk mensen verbijzondering zorghuis helpen
menvriendelijkheid antwoord respectvol
all welbevinden wijk samen veilig activiteiten-organiseren
oud
handje voorzieningen
taboe functioneren samen-zijn
horen laten omgeving
integraal

Wat is dementievriendelijkheid? volgens kenniskring EDOMAH den Bosch

betrokkenheid
begrip omgeving
in waarde laten
waardering voor elkaar
begrip voor elkaar
iedereen iets mee bent
weten hoe in te spelen op
kansen blijven geven mdoe
weten waar kennis te verk
waardevol
waar iedereen kan deelnem
weten wat dementie is
toegankelijk
iedereen mag meedoen

Workpackages in the project

Reflectie instrument met 6 beschrijvingen

Praktijkonderzoek ‘Ergotherapeuten en Dementievriendelijke Gemeenschappen’

Hester Appelman, Sanne Berendsen, Maud Rosmalen, Sabrina van Ruth

Oktober, 2019

Doelstelling: in kaart brengen welke ideeën ergotherapeuten hebben over hun rol/bijdrage binnen een dementievriendelijke gemeenschap.

8 Interviews

Inclusie	Exclusie
<p>De ergotherapeut moet voldoen aan alle onderstaande inclusie-criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> De ergotherapeut werkt met de doelgroep dementie. De ergotherapeut is werkzaam in een gemeente met een dementievriendelijke gemeenschap. De ergotherapeut hoeft echter niet betrokken te zijn of een bijdrage te leveren aan deze dementievriendelijke gemeenschap. 	<p>De ergotherapeut werkt niet met de doelgroep dementie.</p>
	<p>De ergotherapeut is niet werkzaam in een gemeente met een dementievriendelijke gemeenschap.</p>

Tabel 4. Inclusie en exclusie-criteria van de ergotherapeuten

Ergotherapeuten (respondenten)	Hoelang werkzaam als ergotherapeut?	EDOMAH geschoold?	Eerste lijn	Verpleeghuis	Revalidatie	Eigen eerstelijns praktijk
1	35 jaar	Ja	x	x	x	
2	15 jaar	Ja				x
3	11 jaar	Ja		x		x
4	11 jaar	Ja	x			
5	19 jaar	Ja	x	x		
6	22 jaar	Ja	x			
7	19 jaar	Ja		x		x
8	18 jaar	Ja	x	x		

Tabel 5. Demografische gegevens van de geïnterviewde ergotherapeuten.

Conclusies

- Uit dit onderzoek is gebleken dat ergotherapeuten over het algemeen weinig kennis hebben over een dementievriendelijke gemeenschap. Alle geïnterviewde ergotherapeuten geven aan een rol voor zichzelf te zien binnen een dementievriendelijke gemeenschap. Doordat ze geen duidelijk beeld hebben van een dementievriendelijke gemeenschap zijn er geen concrete antwoorden naar voren gekomen over welke rol/bijdrage een ergotherapeut kan hebben binnen een dementievriendelijke gemeenschap.

Herkenbaar? Reacties.....

Doel van het onderzoek.

Het doel van dit onderzoek is het inzichtelijk krijgen welke factoren voor ergotherapeuten in B. en M. belangrijk zijn voor een mogelijke bijdrage aan de dementie-vriendelijke gemeenschappen B. en M.

Hannah Berkhout, Marleen van Hooft en Jessica de Vree

---

2 interviews en 1 focusgroep

Inclusie	Exclusie
Werkzame en afgestudeerde ergotherapeut	Minder dan een jaar geleden afgestudeerd
Werkzaam in een verpleeghuis of eerste lijn	Geen cliënten met dementie in behandeling
Ervaring en/of interesse in werken met cliënten met dementie	Geen ervaring of interesse in het werken met mensen met dementie
Werkzaam in gemeenten B of M.	Werkzaam buiten B. of M.
Leveren geen bijdrage in het bevorderen van dementievriendelijkheid in een dementie-vriendelijke gemeenschap	

	R1	R2	R3	R4	R5	R6	R7
Afstudeerjaar	2014	2014	2013	2018	2016	2009	2014
Huidige werkplek	Verpleeghuis Eerste lijn	Verpleeghuis Eerste lijn	Verpleeghuis Revalidatie	ZZP'er Eerste lijn	GRZ Verpleeghuis Eerste lijn	Verpleeghuis Eerste lijn	Verpleeghuis Revalidatie
Cliënten met dementie	Dagelijks	Wekelijks	Wekelijks	Wekelijks	Onbekend	Dagelijks	Dagelijks
EDOMAH-cursus	Ja	Bezig	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Ja	Ja

Resultaten: thema's

1. Bekend zijn met dementievriendelijkheid;
2. Gemeente is bekend met wat ergotherapie kan betekenen in dementievriendelijke gemeenschappen;
3. Als ergotherapeut een bijdrage leveren in samenwerking met betrokkenen/vanuit de gemeente;
4. Aanspreekpunt en samenwerking in een groep; 4. Motivatie, proactieve houding en interesse;
5. Geld en tijd.

Herkenbaar? Reacties.....

Praktijkonderzoek ‘Lessons learned van ergotherapeuten die actief zijn in dementievriendelijke gemeenschappen’

Marieke Ovaa, Desi Scheeres, Marica Saba, Thijs Nuij, Rianne Bijsma,

Najaar 2020

Dank voor de aandacht 😊

- Contact: Marjolein.Thijssen@radboudumc.nl
- Voor informatie project: www.mentality.space

